

Opwekken eisprong met behulp van hormooninjecties

Gonal-F of Meriofert

Als u een kinderwens hebt en een onregelmatige menstruatiecyclus, dan kan uw arts voorstellen om de eisprong op te wekken door middel van medicatie. Een onregelmatige of geen eisprong zorgt namelijk voor een onregelmatige menstruatiecyclus. Het opwekken van de eisprong wordt ook wel ovulatie-inductie genoemd. Dit kan gedaan worden met tabletten of hormooninjecties.

Er wordt gekozen voor hormooninjecties indien:

- Er na het gebruik van de maximale dosering tabletten Letrozol en/of clomifeencitraat geen eisprong is opgetreden.
- Wanneer er geen goede eisprong is na ovulatie-inductie met tabletten (Letrozol en/of clomifeencitraat).
- U veel bijwerkingen heeft van de tabletten.
- Wanneer u na zes opgewekte eisprongen door middel van de tabletten Letrozol en/of clomifeencitraat niet zwanger bent geworden.

Wat gebeurt er tijdens een menstruatie cyclus

Normaal gesproken groeit er, onder invloed van het hormoon FSH (dit is het follikel stimulerend hormoon), iedere maand één eiblaasje in de eierstokken. Een eiblaasje wordt ook wel een follikel genoemd. Een eiblaasje heeft verschillende functies, namelijk:

- In een eiblaasje zit een eicel. Als het eiblaasje groot genoeg is, springt het eiblaasje open. De eicel komt dan vrij. Dit heet de eisprong.
- Een eiblaasje maakt het vrouwelijk hormoon oestrogeen aan. Dit hormoon zorgt voor de groei van het slijmvlies (de binnenbekleding) in de baarmoeder.
- Na de eisprong maakt het opengebarsten eiblaasje progesteron aan. Progesteron is een ander belangrijk vrouwelijk hormoon. Door dit hormoon rijpt het dikke slijmvlies in de baarmoeder uit, waardoor het klaar wordt gemaakt voor een eventuele innesteling van een bevruchte eicel (een embryo). Indien er geen embryo is ingenesteld, dan stopt het opengebarsten eiblaasje na ongeveer twee weken met het maken van het hormoon progesteron. Hierdoor laat het opgebouwde slijmvlies in de baarmoeder los. Via de vagina raakt u dit slijmvlies kwijt, dit is de menstruatie. Na de menstruatie begint de cyclus weer opnieuw met de groei van een nieuw eiblaasje.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

De werking van hormooninjecties

Gonal-F en Meriofert zijn injecties die het hormoon FSH bevatten. FSH zorgt ervoor dat er in de eierstokken een eiblaasje groeit, waardoor er een eisprong kan ontstaan. Deze medicatie injecteert u tijdens een cyclus zelf dagelijks. Door middel van echo-controles wordt de groei van het eiblaasje gevolgd.

Voordat u begint

Zoals het advies aan iedere vrouw met een zwangerschapswens slikt u één keer per dag 0,4 milligram foliumzuur en 10 microgram vitamine D. Voor de behandeling is het van belang dat u een gezond gewicht bereikt en/of behoudt. Dit bevordert de werking van de medicatie, verbetert de kans op een zwangerschap en vermindert de kans op zwangerschapscomplicaties.

Hoe verloopt de behandeling?

- Op de eerste dag van uw menstruatie (cyclus dag 1), tenzij deze dag in het weekend valt, belt u naar de afdeling biometrie (telefoonnummer: 040-888 9558) om een afspraak te maken voor de eerste echo-controle rond cyclus dag 10.
Als u vanuit uzelf niet menstrueert, dan wordt eerst met behulp van progesteron-tabletten een bloeding opgewekt. Voordat u met deze tabletten (Primolut, norethisteron) gaat starten, dient er een zwangerschapstest te worden verricht om een zwangerschap uit te sluiten. Indien de zwangerschapstest negatief is, start u dezelfde dag met Primolut 5mg, tweemaal per dag één tablet gedurende vijf dagen. Enkele dagen tot tien dagen na inname van de laatste tabletten zult u een (vaginale) bloeding krijgen en start u op de derde dag van de bloeding met de hormooninjecties.
- Op de derde dag van uw menstruatiecyclus start u met de dagelijkse injectie van 50 eenheden FSH (Gonal-F of Meriofert). U en uw partner krijgen een instructie hoe u deze injectie klaarmaakt en dient te zetten.
- U injecteert uzelf iedere dag (in de ochtend of de avond) op een vast tijdstip, totdat u de volgende instructie krijgt van de echoscopiste of arts tijdens de eerste echo rond dag 10 van de cyclus. Dit betekent dat u in ieder geval op dag 3 t/m dag 10 van uw cyclus de FSH injecties (Gonal-F of Meriofert) zet.
- Tijdens de inwendige echo kan het eiblaasje zichtbaar worden gemaakt en wordt de doorsnede van het eiblaasje opgemeten. De eikel zelf zit in het eiblaasje en is erg klein, deze is niet te zien tijdens de echo. Het eiblaasje noemen we 'rijp' als deze een doorsnede van ongeveer 18 mm heeft.
- Indien er na twee weken geen eiblaasje groeit, dan kan de hoeveelheid hormooninjecties opgehoogd worden. U krijgt dit te horen van uw arts of echoscopiste tijdens of na de echo-controle.

- Indien er één eiblaasje rijp is, krijgt u het advies te stoppen met de FSH injecties (Gonal-F of Meriofert) en wordt met u afgesproken om een tweede hormoon, hCG (Ovitrelle) te spuiten. De werking van hCG is identiek aan het LH hormoon, wat in de natuurlijke cyclus de eisprong opwekt. Het hCG hormoon zorgt ervoor dat de eisprong optreedt. U krijgt het advies om op de dag van de hCG injectie en twee dagen later geslachtsgemeenschap te hebben.
- Soms komt het voor dat er meer dan één eiblaasje groeit in de eierstok, vanwege het risico op een meerlingzwangerschap wordt de stimulatie dan afgebroken. U wordt geadviseerd om een tijdje beschermde, of geen gemeenschap te hebben. Tijdens de volgende menstruatie kunt u opnieuw starten met de hormooninjecties in een lagere hoeveelheid. De nieuwe dosering wordt door de fertiliteitsarts of echoscopiste met u besproken

Wat is het vervolg?

Na de eisprong, opgewekt door de hCG injectie, moet u ongeveer twee weken wachten of u opnieuw een menstruatie krijgt of dat u zwanger bent. Dit zijn spannende weken. De kans op een zwangerschap is van verschillende factoren afhankelijk, de gemiddelde zwangerschapskans per cyclus ovulatie-inductie is ongeveer 15%. De meeste vrouwen hebben meerdere cycli ovulatie-inductie nodig om zwanger te worden.

Ongeveer veertien dagen na de eisprong kunt u thuis een zwangerschapstest doen als er geen menstruatie is opgetreden. Als er een zwangerschap is ontstaan, neemt u contact op met de afdeling biometrie en wordt er een afspraak voor een eerste zwangerschapsecho ingepland.

Als er helaas wel een menstruatie is opgetreden, neemt u eveneens contact op met de afdeling biometrie. Er zal dan een nieuw recept voor de hormooninjecties verstuurd worden naar apotheek de Run of de Karpen. Afhankelijk van de groei van het eiblaasje in de voorafgaande maand wordt de dosering eventueel aangepast.

Risico's en bijwerkingen

Kans op meerlingzwangerschap

Bij het gebruik van de hormooninjecties is er een licht verhoogde kans (10%) op een meerlingzwangerschap. Dit komt doordat er soms meerdere eicellen vrijkomen. Dit is ook de reden dat u met een lage dosis begint en zo nodig ophoogt.

Bijwerkingen hormooninjecties

Als gevolg van de gebruikte medicijnen kunnen soms bijwerkingen optreden. De meest gehoorde klachten zijn algehele moeheid, buikpijn, gespannen borsten, vocht vasthouden (en daarom aankomen in gewicht) en stemmingswisselingen. Indien nodig, mag u paracetamol innemen. Deze klachten gaan vanzelf weer over, er is dan ook geen reden tot ongerustheid. Indien de klachten hevig zijn, kunt u contact opnemen met uw arts.

Extra uitleg over de medicatie

Op de website www.merckfertiliteit.nl vindt u meer informatie over de Gonal-F injecties. Op de verpakking van het geneesmiddel staat een 14-cijferig nummer achter de afkorting PC. Voer de laatste zes cijfers van dit nummer achter PC in, om toegang te krijgen tot de productinformatie op de website.

Op de website www.merckfertiliteit.nl vindt u meer informatie over **de Ovitrelle en de Gonal-F** injecties.

Indien u **Meriofert** gaat gebruiken verwijzen wij u naar de volgende website voor een prikinstructie over Meriofert: www.goodlifepharma.com/producten/meriofert.

Heeft u vragen?

Heeft u vragen na het lezen van deze folder? Bel dan met de afdeling biometrie, telefoonnummer (040) 888 9558.